

чрѣзъ вѣстника си „Турция“ било въ качеството си на чиновникъ въ бюрото за печата доволно много врѣдѣше на „Право“ и „Македония;“ даже по едно врѣме за една дописка отъ Шлѣвентъ, „Македония“ бѣ спрѣна по доноса на Геновича и Славейковъ щѣше да бѣде затворенъ, както по-послѣ го затворихъ, ако не бѣхъ Цанковъ, Михайловски и Одианъ Ефенди, които бѣхъ въ комиссията, що разгледваше дѣлото на Славейкова, та истълкувахъ по-правилно и снисходително съдържанието на казаната корресонденция.

Общій въпросъ който въ туй врѣме движеше цариградския печатъ бѣше даването на права на разнитѣ националности. Туркофилствующитѣ вѣстници, издавани на разни язици, поддържахъ че „идеята за отдѣляние и политическа автономия не съществува никакъ въ массата на християнскитѣ подданици на султана, че тѣзи идеи никнѣли въ нѣкои въспламенени глави и че, ако нѣкои европейски публицисти ги поддържаха, то било само защото не знаяли състоянието на Турция. Разнитѣ християнски групи искатъ да си останатъ подчинени и вѣрни на Империята. Тѣ обаче не искатъ да бѣдътъ подчинени едни на други.“

Както „Право“ тѣй и „Македония“ не можехъ да излѣзхъ съвсѣмъ направо противъ тая доктрина, но тѣ публикувахъ академически статии съ съвсѣмъ противоположно направление върху принципа за националноститѣ.

IV.

Българския печатъ въ Турско отъ разрѣшение на черковния въпросъ до освобождението.

Право и Напрѣдѣкъ. — Македония. — Турция. — Вѣкъ. — День. — Источно Врѣме. — Сатирически вѣстници. — Читалище.

На 28 февруарий 1870 година великий везиръ Али-Паша покани на Високата Порта Гавриила Кръстевича и Х. Иванчо Пенчовичъ и имъ вржчи фирмана за народната ни самостоятелна черкова и иерархия. Единадесетъ-тѣхъ членове на този султански актъ уреждахъ отдѣлно българското духовно управление подъ името българска екзархия. Кръстевичъ и Х. Иванчо занесохъ фирмана въ Орта-Кьой та го прѣдадохъ на българския архиерейски съборъ.

На 1 марта многочисленното цариградско българско на-